

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloquentia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Oratio Perdicae ad Milites.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](#)

tuus, qui sicut semper, ire iussis, pugnare, periclitari, sanguine nostro commendare postoritatem tuum nomen. Proinde, si persequeras, inermes quoque, & nudi, & exangues, ut cuncte tibi cordi est sequimur, vel antecedimus. Sed si audire vis, non factas tuorum militum voces, verum necessitate ultima expressas, praebe quæso proprias aures, imperium, atque auspicium tuum constantissime secutis, & quoconque pergis secutris. *Alexandri regiae.*

Militum arumnoſum statuſ. per in incremento erit, noſtra viſ in ſine iam eſt. Viciſſi, Rex, magnitudine rerum, non hostes modò, sed etiam milites. Quicquid mortalitas capere poterat, impletuimus; emensis maria, terra que melius nobis, quam incolis omnia nata sunt. Penè in ultimo mundi fine confitimus, in alium orbem paras ire, & Indianam queris, Indis quoque ignotam. Inter feras, serpentesque degentes eruerex latebris, & cubiculis suis expetitis, ut plura quam sol videt vicitia lustres. Digna prorsus cogitatio animo tuo, sed altior nostro. *Virus enim tua jemum statuſ.* per in incremento erit, noſtra viſ in ſine iam eſt. Intuere corpora exangua tot perfoſſa vulneribus, tot cicatricibus putrida Jam tela hebetia ſunt, iam arma deficiunt, vesteſ Persicam induimus, quia domesṭica ſubuehi non poteſt. In extēnum degenerauimus culsum. Quoto cuique lorica eſt? quis equum habet? iubē quæti, quam multos ferui ipsorum perſecuti ſunt? quod cuique ſuperſit ex praedā? *Omnium victores, omnium inopes ſumus.* Nee luxuria laboramus, ſed bello. Inſtrumenta belli conſumpſiuſ, hunc tu pulcheriuſum exercitum nudum obijcies bellius? quarum ut multitudinem augane de industria barbari, magna tamē eſſe numerum, etiam ex mendacio intelligo. Quid ſi adhuc penetrare in Indianam certum eſt, Regio à meridie minus vaſta eſt. Qua ſubacta, licet dūcere in illud mare, quod rebus humanis terminum voluit eſſe natura. *Sur circuitu poſti gloriam, qua ad manum poſita eſt?* Sic quoque occurrit Oceanus. Niſi mauis errare, peruenimus quo tua fortuna ducit. Haec tecum, quem sine te, cum hiſ loqui malui, non vti inirem circumſtantis exercitus gratiam, ſed ut vocem loquentium potius,

quam ut gemitum murmurantium audi-

tes.

OECONOMIA orationis.

I. *Artificioſiſſima hæc reſponſio, in qua pri- mè milites dant manus ſuo imperatori, promptiſſima queque obsequia pollicit, mox leni inſtruante ſpargunt milites querimonias, quarum tanta ſunt illecebra, ut querendo audiſſimum gloria iuuenem, molitor trahent articulo, & ve- hementer laudent; ſibi quoque ſubſidium, & ceſationem laborum in hac erumno/ ſiſma expedi- tione ſuauiter, & magna rationum efficacitatem flagitant.*

CONSULTATIO DE Imperatore eligendo.

ORATIO PERDICAS ad Milites.

ARGUMENTVM.

Cum Babylone defunctus eſſet Alex- ander, & totus exercitus erepto ſibi duce ſuo, mærore conſternatus eſſet. Perdic a pre- cipitu amicorum Alexandri, qui moriens ipſe annulum juuū tradiderat conuocata concione admonet, ut Regi ultimos honores exoluant, deinde de alio eligendo, quam- primum cogitent.

*E*go quidem annūlum, quo ille regni, at- *Ex Cate.* que imperij vires obſignare erat ſolitus, lib. 18. traditum ab ipſo mihi reddo vobis. Ca- terum quanquam nulla clades hinc, qua af- fecti ſumus, pat ab iratis Dijs excogithri po- teſt, tamē magnitudinem rerum, quas egit, inuentibus credere licet, *canum virum a eos Alexander accommodasse rebus humanis, quarum forte commoda completa cito repeteret eum ſua ſtripi. Proin- tus mundi de quoniam nihil aliud ex eo ſuperpet, quam quod ſemper ab immortaliſate subducitur, corpori, nominique, quamprimum iusta ſoluamus, haud obliri, in qua vibe, inter quos ſimus, quali Rege, ac præſide ſpoliati. Tra- standum eſt, Comilitones, cogitandumque,*

R. 1112 Y. 182

ve victoriam partam inter hos, de quibus par-
ta est, obtinere possumus. *Cavite opus est.* Hoc
ne uno, an pluribus in vestra, potestate est.
Illud scire debetis, militarem sine duci turbam,
corpus esse sine spiritu. Sextus mensis est, quo
Roxane pregnans est. Optimus, ut matem
enitatur, cuius regnum. Dij approbatibus
futurum, quandocunque adoleuerit. Interim,
a quibus regi velitis destinate.

OECONOMIA orationis.

I. Necratio valde erata est, & ciuiis, pre-
ferentim insignem moderationem, & siem ip-
sius Perdiæ, quod magnum erat: amore, &
benesolania lenocinium. Atque ut à Principe &
virae, sebagantias habet verba pressas, rebu-
nugnas, ut cum dicit Alexandrum commo-
datum terris, non datum, Obseruatum est (in-
quit) Fabius lib 6. est nescio quam, quæ spes-
tantias decerpit, inuidiam. Ne videlicet vlti-
tæ occiduntur, quam homini datum est nostra proue-
hantur. Deinde quod habet. Militarem sine
duc turbam, corpus esse sine spiritu. Rectè ad
mentem Seneca, qui de Imperatore aut. Is est
spiritus, quem tot millia trahunt. Epaminon-
das apud S. maximum ierm. 9. de Magistratu.
& potestate, cum magnum, & pulchrum vide-
ret exercitum sine duce. Quanta (inquit) bellua
caput nullum habet.

ORATIO PTOLOMÆI.

Digna prorsus est loboles, que Macedo-
nium imperi genti Roxanis vel Arsinae
filius, cuius nomen quoque in Europa di-

cere pigate. Maiore ex parte captiuū est. Cum
Persas vicerimus, vt stirpi eorum feruimus?
quod iusti illi reges Darius, & Xerxes, tot mil-
liam agminibus, tantisque clathribus ne quie-
quam perierunt. Mea sententia hæc est, vt
sede Alexandri in regia posita, qui consilie-
cij adhibebantur, cocant, quoties incommu-
ne consilio opus fuerit, eoque quod maior
pars eorum decreuerit, statuo. Duces præfe-
ctique copiarum his pareant.

ORATIO MELEAGRI.

*Dura, & aspera, qua truculentum-
oratorem facile arguat.*

Nec. Dij sruerint, vt Alexandri fortuna,
tantique regni fastigium in istos hume-
ros ruat, homines certè non ferent. Ni-
hil dico de nobilioribus, quam hic est, sed de
viris tantum, quibus iniuris nihil perperi ne-
cessè est. Nec vero interest Roxanis filium
quandocunque genitus erit, an Perdicam re-
gem habeatis, cum iste subtileæ specie re-
gnum occupatus sit. Itaque nemo ei rex
placeat, nisi qui nondum natus est, & in tanta
omnium festinatione, non iusta modo, sed
etiam necessaria, exactos menses solus expe-
rat, & iam diuinat: marem esse conceptionis,
quem vos dubitatis pararum esse, vel subde-
re. Si medius fidiis, Alexander hunc nobis
regem post se reliquerit, id solum ex his
quæ imperasset non faciendum esse censem.
Quin igitur ad diripiendos thesauros
discursis: Hicrum enim opum regiarum, &
tique populus est hæres.

CONSULTATIO PER SARVM DE STATU Monarchia, & Aristocratie, Democratio.

OTANIS ORATIO PRO IMPERIO POPVLARI.

Ex Herodoto.

Argumentum:

*Oppresso Mago, qui Persarum errore abusus erat ad regnum occupandum, quia in-
ter regnum erat, consultavit proceres, quid facta opus sit, & quod genus administranda
Reipublicæ.*